

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/36/2020
Identifikačné číslo spisu: 8110213262
Dátum vydania rozhodnutia: 21.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8110213262.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne BENC, s. r. o., so sídlom v Prešove, Jesenná 8, IČO: 36 506 451, zastúpenej JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom so sídlom v Prešove, Jesenná 8, proti žalovanému mestu Prešov, so sídlom v Prešove, Hlavná 73, zastúpenému JUDr. Alojzom Naništom, advokátom so sídlom v Prešove, Sládkovičova 8, o náhradu za užívanie nehnuteľností s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17 C 109/2010, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 8. októbra 2019 sp. zn. 3 Co 167/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom č. k. 17 C 109/2010 - 551 z 10. mája 2018 žalobu zamietol. Výslovil, že Slovenská republika, za ktorú koná Okresný súd Prešov, má proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, že Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline má proti žalobkyni právo na náhradu výdavkov spojených so znaleckým dokazovaním v rozsahu 100 % a že žalovaný má proti žalobkyni právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

1.1. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa domáhala náhrady za užívanie nehnuteľností s príslušenstvom (o zaplata sumy 235.374,- Sk s príslušenstvom), ktorý nárok odvodila zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15. januára 2007, uzavretej medzi ňou ako postupníkom a spoločnosťou Cartes s. r. o. so sídlom v Prešove, Jesenná 12 ako postupcom, ktorý nadobudol pohľadávku voči žalovanému z titulu bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. Prešov za obdobie od 5. septembra 2006 do 27. novembra 2007.

1.2. Súd prvej inštancie poukázal na zistený skutkový stav a uviedol, že posúdením zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa ustanovenia § 524 Občianskeho zákonníka medzi zmluvnými stranami Cartes s. r. o. ako postupcom a žalobkyňou ako postupníkom, dospel k záveru, že nemožno priznať

ochranu uplatnenému nároku, lebo tento nárok bol založený na zmluve, ktorú z dôvodu nedostatku pravého podpisu jednej zo zmluvných strán - postupníka považoval za neplatnú podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 76/2007 (R 46/2009), z ktorého okrem iného vyplýva, že „z ustanovenia § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka nevyplýva, že dlžník sa v takomto prípade nemôže dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie, a zároveň v spore o neplatnosť takejto zmluvy, resp. o jej splnenie, je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ak vyjdú v konaní najavo. Absolútna neplatnosť právneho úkonu znamená, že priamo zo zákona a od počiatku sa na dotknutý právny úkon hľadí, ako keby nebol urobený. Odlišný prístup by znamenal obchádzanie ustanovení o absolútnej neplatnosti právnych úkonov.“

1.3. Konanie žalobkyne vyhodnotil ako účelové počnúc tvrdením o tom, že si nič nepamätá, pokračujúc odmietnutím predloženia originálu rozhodujúcej listiny - zmluvy o postúpení pohľadávky, ako aj ďalších listín. Dodal, že žalobkyňa vždy, ak došlo k riziku, že ňou predložená rozhodujúca zmluva môže byť vyhodnotená v jej neprospech, bola pripravená poskytnúť súdu novú listinu o postúpení tej istej pohľadávky už s odstránenou vadou, a preto považoval jej konanie za špekulatívne, bez možnosti poskytnúť uplatnenému nároku ochranu. Konštatoval, že mu je známe rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 140/2015, v rámci ktorého bol podpis U. V. vyhodnotený súdnym znalcom - grafológom ako falzifikát, a preto mu nemohla žiadna judikatúra citovaná žalobkyňou zabrániť postupovať v konaní tak, aby jeho rozhodnutie bolo zákonné a spravodlivé a teda, aby sa vyvrátilo alebo potvrdilo podozrenie žalovaného o tom, že podpis postupníka na rozhodujúcej zmluve je pravý alebo nie. Z týchto dôvodov žalobu zamietol.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255, § 259, § 260 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaného odvolania žalobkyňou rozsudkom č. k. 3 Co 167/2018 - 591 z 8. októbra 2019 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému priznal vo vzťahu k žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na obmedzenia týkajúce sa voľného hodnotenia dôkazov, lebo sa nemôže odchýliť od hodnotenia konkrétneho dôkazu vykonaného súdom prvej inštancie. V tejto súvislosti uviedol, že zo zásady voľného hodnotenia dôkazov vyplýva, že nesprávnosť hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie môže vyplývať iba zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil konanie žalobkyne ako účelové, ako aj správne určil vzájomný vzťah jednotlivých dôkazov, a v súlade s pravidlami formálnej logiky ich aj správne vyhodnotil.

2.2. Stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nemožno priznať ochranu uplatnenému nároku žalobou, keďže tento nárok bol založený na zmluve, ktorá bola posúdená ako neplatná podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam zdôraznil, že žalobkyňa zrozumiteľne nevysvetlila, prečo spolu so žalobou doručenou súdu dňa 30. januára 2007, teda 15 dní po tom, čo mala byť podpísaná zmluva o postúpení pohľadávky, nepredložila ako dôkaz listinu nachádzajúcu sa na č. l. 227, obsahujúcu v zmysle znaleckého posudku č. 155/2017 pravý podpis U. V., ale kópiu zmluvy nachádzajúcu sa na č. l. 51, z ktorej je zrejmé, že sa nejedná o pravý podpis uvedenej osoby. Odvolanie žalobkyne nepovažoval za dôvodné, a preto napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Namietala, že odvolací súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho posúdenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Uviedla, že sudy nepostupovali v súlade so zákonom, pokiaľ svoje rozhodnutia opreli o

znalecký posudok ÚSI Žilina č. 155/2017 v časti, v ktorej ústav skúmal pravosť podpisu konateľa postupníka na kópii zmluvy o postúpení pohľadávky, a nevychádzal z originálu spornej písomnosti. Poukázala na to, že kópiu sporného podpisu je možné skúmať len vo výnimočných prípadoch - ak skutočne neexistuje originál spornej písomnosti. Keďže odvolací súd sa v odôvodnení nezaoberal skutočnosťou, že z kópie listiny nie je možné potvrdiť akt podpísania originálu spornej listiny, porušil tak právo žalobkyne na spravodlivý proces. Bola toho názoru, že v konaní uniesla dôkazné bremeno a súdu preukázala skutočnosť, že medzi zmluvnými stranami došlo k platnému uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky, keď predložila viacero originálov a verzii zmlúv, na ktorých sa nachádzajú pravé podpisy oboch strán právneho úkonu. Podotkla, že nebolo podstatné, prečo súdu nepredložila zmluvu o postúpení pohľadávky už spolu so žalobou. Poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Obo 210/01 a zdôraznila, že oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie pohľadávky. Zároveň uviedla, že jej konanie nebolo účelové, nakoľko postupovala logicky a racionálne, keďže súdu okrem kópie zmluvy o postúpení pohľadávky predložila na preukázanie svojich tvrdení aj originál tejto zmluvy a ďalšie potvrdenia konateľa o postúpení pohľadávok, na ktoré sa súd rozhodol neprihliadať. Napokon konštatovala, že ňou predložený originál zmluvy nachádzajúci sa na č. l. 227 spadá pod skutkový stav vymedzený žalobou, a preto nemôže obstať záver súdu, v zmysle ktorého na to, aby sa súd v konaní mohol zaoberať aj inými dôkazmi o skutočnosti, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, by zo strany žalobkyne muselo dôjsť k zmene žaloby. Podľa názoru žalobkyne, odvolací súd pochybil v riešení právnych otázok, od ktorých záviselo rozhodnutie a ktoré doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu neboli riešené, ktoré vymedzil nasledovne:

- a) či splnenie si povinnosti strany sporu (predložiť) označiť dôkazy v konaní na preukázanie svojich tvrdení, a to predložením originálu zmluvy v zákonom určenej lehote, je zmenou skutkového stavu, pre ktorú je potrebné zmeniť žalobu?
- b) či splnenie si povinnosti strany sporu (predložiť) označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení predložením listín, je konaním špekulatívnym?
- c) je zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 15. januára 2007 absolútne neplatná v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka (z dôvodu nedostatku pravého podpisu jednej zo zmluvných strán, a to postupníka na kópii zmluvy č. l. 51), pokiaľ v konaní bolo zákonným spôsobom preukázané (predložením originálu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15. januára 2007), že podpis na zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 15. januára 2007 (č. l. 227) na strane postupníka, je pravým podpisom konateľa - osoby U. V.?
- d) je možné nepriznať ochranu uplatnenému nároku, ktorý bol založený na zmluve o postúpení pohľadávky uzavretej dňa 15. januára 2017, pokiaľ v konaní bolo znaleckým dokazovaním preukázané (znaleckým posudkom ÚSI Žilina č. 155/2017), že „sporný podpis na zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 15. januára 2007 (č. l. 227), je pravým podpisom osoby U. V. (konateľa postupníka), ako aj výpoveďou konateľa spoločnosti Cartes, s. r. o. - postupcu, D. C. (teraz konateľa samotného žalobcu), ktorý uviedol, že predmetnú zmluvu podpísal, a teda uzavrel?
- e) či majú závery znaleckého posudku (ÚSI Žilina č. 155/2017) na určenie „či podpis na listine zmluvy o postúpení pohľadávky (č. l. 51 spisu) je za spoločnosť BENC, s. r. o. podpísaný U. V., ktorý podpis bol skúmaný iba z kópie listiny, tzn. z listiny, z ktorej nie je možné potvrdiť akt podpísania jej originálu (vo vzťahu k čomu aj znalecký ústav uviedol, že metódami písomznaleckého skúmania nie je možné skúmať, či podpisy na pôvodných origináloch sú výsledkom autentického písárskeho prejavu konkrétnej osoby, alebo či boli podpisy na písomnostiach prenesené pomocou technických prostriedkov) prednosť pre závermi tohto znaleckého posudku v časti, v ktorej znalecký ústav na určenie „pravosti/nepravosti podpisu U. V. na zmluve o postúpení pohľadávky, ktorej originál je založený v prílohovej obálke na č. l. 227 spisu...“, uviedol „sporný podpis podpisu na zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 15. januára 2007 (v spise Okresného súdu Prešov 17 C 109/2010 na č. l. 227), je pravým podpisom osoby U. V., ktorý podpis bol skúmaný z originálu listiny, tzn. z listiny na ktorej je autentický podpis U. V.. Navrhla zrušiť rozhodnutie dovolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k doručenému dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na

rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, s tým, že v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, a preto bolo odmietnuté.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porov. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, sp. zn. 2 Cdo 132/2013, sp. zn. 3 Cdo 18/2013, sp. zn. 4 Cdo 280/2013). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (sp. zn. 1 Cdo 6/2014, sp. zn. 3 Cdo 209/2015).

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

10. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky

dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 64/2018). K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

13. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

15. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94).

Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces.

16. V prípade „konkurencie“ viacerých dovolacích dôvodov senát 4 Cdo štandardne dáva prednosť vecnému prieskumu napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, pred procesným prieskumom (sp. zn. 4Cdo 198/2019, sp. zn. 4 Cdo 200/2019), preto, aby nevznikol „právny ping - pong“ medzi odvolacím a dovolacím súdom.

17. V preskúmvanej veci predmetom posúdenia z hľadiska prípustnosti dovolacieho dôvodu uplatneného v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP boli právne otázky procesného charakteru týkajúce sa posúdenia pravosti podpisu na zmluve o postúpení pohľadávky z 15. januára 2007 na č. l. 51 spisu uzatvorenej medzi spoločnosťou Cartes s. r. o. ako postupcom, za ktorú v tom čase konal ako štatutárny zástupca D. C. a BENC s. r. o., ako postupníkom, ktorá mala byť podpísaná v tom čase štatutárnym zástupcom U. V., v porovnaní s originálom zmluvy o postúpení pohľadávky na č. l. 227 spisu, vzhľadom na namietanú absolútnu neplatnosť právneho úkonu žalovaným v spore.

18. Z doterajšej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu k vymedzenej otázke posúdenia (a), „či splnenie povinnosti predložiť (označiť) dôkazy v konaní na preukázanie svojich tvrdení a to predložením originálu zmluvy o postúpení pohľadávky v zákonom určenej lehote t. j. najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, je zmenou skutkového stavu, pre ktoré je potrebné zmeniť žalobu“, vyplýva, že zmenou žaloby je aj procesný úkon, ktorým sa požaduje hocí rovnaké plnenie, ale na základe iných skutkových okolností, než tých, ktoré boli v žalobe (rozsudok najvyššieho súdu z 31. júla 2008 sp. zn. 1 M Obdo V 19/2007 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2010 pod R 33/2010).

19. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že žalobca v priebehu sporu procesným úkonom v zmysle ustanovenia § 140 CSP nenavrhol zmenu žaloby, i napriek tomu, že v súvislosti s predložením originálu listiny - zmluvy o postúpení pohľadávky (č. l. 227 či 325) došlo k predloženiu nie totožnej listiny spolu so žalobou nachádzajúcej sa na č. l. 51 spisu. Vymedzená právna otázka (a) preto nezakladá prípustnosť

dovolania uplatneného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

20. K vymedzenej právnej otázke (c) týkajúcej sa, „či je zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 15. januára 2007 absolútne neplatná v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka (z dôvodu nedostatku právneho podpisu jednej zo zmluvných strán, a to postupníka na kópii zmluvy č. 1. 51), pokiaľ v konaní bolo zákonným spôsobom preukázané (predložením originálu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15. januára 2007), že podpis na zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 15. januára 2007 (č. 227) na strane postupníka, je pravým podpisom konateľa - osoby U. V.“, dovolací súd uvádza, že otázka (ne)platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bola dovolacím súdom riešená, a preto z tohto dôvodu nie je dovolanie procesne prípustné.

21. Zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatným právnym úkonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Návrh na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky môže podať aj dlžník, ak preukáže, že má na tomto určení naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku); nie je rozhodujúce, či mu postúpenie oznámil postupca alebo preukázal postupník (rozsudok najvyššieho súdu z 28. januára 2009 sp. zn. 1 Cdo 76/2007 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 5/2009, pod R 46/2009).

22. Vo vzťahu k ďalším vymedzeným otázkam (b, d, e) žalobcom, týkajúcim sa posúdenia hodnotenia dôkazov a procesu zaobstarania skutkových podkladov súdmi nižších inštancií, dovolací súd uvádza, že o relevantnú otázku z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP sa nejedná pri riešení otázky, či strana sporu uniesla dôkazné bremeno, teda bremeno procesnej zodpovednosti za to, že v civilnom spore bude mať súd možnosť rozhodnúť na základe dostatočne zistených skutkových okolností v prospech strany. Významným znakom relevantnej otázky je jej zásadný význam. Otázka skutková je spojená s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania, pri riešení, ktorej sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné z hľadiska posúdenia (ne)pravdivosti skutkových tvrdení procesných strán. Správnosť skutkových zistení súdov, či výsledok hodnotenia, resp. nevyhodnotenia dôkazov je z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, otázkou irelevantnou (rozhodnutia najvyššieho súdu napr. sp. zn. 4 Cdo 258/2019, sp. zn. 4 Cdo 38/2019).

23. K namietanému hodnoteniu dôkazov a to kópie listiny - zmluvy o postúpení pohľadávky, ako aj k nevysporiadaniu sa s touto skutočnosťou odvolacím súdom vôbec, čím podľa názoru žalobkyne malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces, dovolací súd uvádza, že do práva na spravodlivý proces sa premieta aj zásada voľného hodnotenia dôkazov, ktorá síce nie je výslovne upravená v ústavnom poriadku, ale má svoj ústavnoprávny rozmer, lebo vyplýva z princípu nezávislosti súdov a sudcov (čl. 46 ústavy). Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Porušením práva na spravodlivý proces je nesporne aj situácia, ktorá nerešpektuje pravidlá vymedzujúce proces vyhľadávania, vykonávania a hodnotenia dôkazov, kedy v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktorá vyšla najavo, alebo boli kvalifikovane namietané, ale nižšie súdy ich právne nezhodnotili v celom súhrne posudzovaných skutkových okolností bez toho, aby dostatočným spôsobom odôvodnili ich irelevantnosť.

24. Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov (§ 187 CSP). Pri spôsobilosti listiny byť dôkazným prostriedkom nie je rozhodujúce, či ide o originál listiny (prvopis) alebo o odpis či fotokópiu. U listiny súd skúma predovšetkým jej pravosť, t. j. či bola vydaná alebo spísaná tým, kto je na nej uvedený a jej neporušenosť.

25. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti všeobecne namietaného porušenia procesných práv žalobkyne, nezistil nedostatky v postupe súdov nižších inštancií, aby ich výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené resp. odôvodnenie rozhodnutia zmatečné, z ktorého obsahu nevyplýva taká

aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že žalobkyňa sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnila, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku vrátane ich námietok a dôvodov (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010).

Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

26. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998)

Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30).

27. Súdny nižších inštancií správne v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov vykonané dôkazy vyhodnotili jednotlivo a ich vzájomnej súvislosti (§ 191 ods. 1 CSP), ako aj rozhodnutie riadne odôvodnili v súlade s náležitosťami vyplývajúcimi z § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP, a preto dovolanie v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nie je prípustné.

28. Z týchto dôvodov dovolací súd nepovažoval dovolanie žalobkyne za prípustné, a preto ho odmietol, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné v zmysle § 447 písm. c) CSP.

29. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní, ktorému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal v záujme rozumného usporiadania procesných nárokov strán v súlade so zásadou procesnej ekonómie (čl. 4 v spojení s čl. 17 Základných princípov CSP, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018 publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 8/2018 pod R 72/2018).

30. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.